

Kolekcja Demarco trafi do Łodzi

Rozmowy o przekazaniu zbioru rozpoczęły się w listopadzie 2024 roku. W ich wyniku w kolekcji Muzeum Sztuki w Łodzi znajdzie się ponad 1300 dzieł sztuki oraz dokumentów życia artystycznego: fotografii, filmów, druków i korespondencji artystycznej, w tym prace takich twórców jak Magdalena Abakanowicz, Joseph Beuys, Pat Douthwaite, Daniel Spoerri czy Tadeusz Kantor. To nazwiska już obecne w kolekcji Muzeum, kształtujące kanon sztuki współczesnej.

Richard Demarco od lat 60. XX wieku jest jednym z najważniejszych animatorów życia artystycznego w Szkocji. W Richard Demarco Gallery oraz podczas Festiwalu Edynburskiego promował twórców zza Żelaznej Kurtyny, w tym wielu artystów z Polski. Dzięki jego inicjatywom szkocka publiczność mogła poznać m.in. spektakle Teatru Cricot 2 Tadeusza Kantora oraz prace Jerzego Beresia, Wandy Czełkowskiej, Edwarda Krasińskiego, Teresy Pągowskiej, Józefa Robakowskiego i Zbigniewa Warpechowskiego.

Demarco po raz pierwszy odwiedził Polskę w 1968 roku. Wówczas nawiązał współpracę z Muzeum Sztuki w Łodzi i przyjaźń z Ryszardem Stanisławskim, ówczesnym dyrektorem. W 1972 roku zorganizowali wspólnie wystawę „Atelier ‘72” w ramach Festiwalu w Edynburgu. Od tamtej pory Demarco odwiedzał Polskę blisko 50 razy, uczestnicząc m.in. w otwarciu ms2 w 2008 roku.

Archiwum, które ma trafić do Łodzi, to nie tylko zbiór dzieł sztuki – to kompleksowa dokumentacja działalności galerii Demarco: korespondencja z artystami, zaproszenia, plakaty, katalogi, wycinki prasowe, a także bogaty zasób fotografii, filmów i nagrań audio. Demarco postrzega swój zbiór jako całościowe dzieło sztuki, którego układ i znaczenie mają zostać zachowane. Muzeum planuje zrealizować tę wizję, odwzorowując w przyszłości oryginalną strukturę archiwum. Będzie to unikatowa w skali światowej prezentacja, nie tylko upamiętniająca wkład Demarco w rozwój sztuki konceptualnej. Otworzy ona nowe perspektywy dla badań nad historią sztuki współczesnej.

Dar Richarda Demarco wpisuje się w tradycję budowania kolekcji Muzeum Sztuki w Łodzi w duchu międzynarodowej solidarności artystycznej, zapoczątkowanej przez Grupę a.r. Przekazanie tej kolekcji można porównać z kluczowymi momentami w dziejach muzeum – jak dar Mateusza Grabowskiego (1975), legendarna akcja „Polentransport” Josepha Beuysa (1981), wymiana amerykańska (1982) czy wreszcie trwająca donacja “Dary przyjaźni” (2025).